

באהדרה של תורה

פشم עיון ודרש בפרשת השבוע ופנוי השקפה לך ומוכר

י"ל ע"י מוסדות דרכי תורה רחובות, בתי מדרש להוראה ולרבנות וכולוי יום לאברכים מצוינים

rg5740@gmail.com

©

ג'ליון 227 מנחם אב תשע"ז

העלון מוקדש לע"נ מורת נאות מוזל בת תאג'ת סלמי ע"ח ע"י ילדיה הי"ז

פרשת ואתחנן

מהתפללה וחכין בכל מילאה. ורבי מסעודה שראה כי זו רצון בנו להתפלל

דויקא מתוך סיורו שלו, הסכימים לבך והעניק לו את סיורו במנהנה. לאחר מספר ימים, פנה רבי מסעודה לבנו ואמר לו: "אשריך היום שאלתי את הסיור כיצד אתה מתפלל בו, והוא ענה לי שהוא שמח מאד שנותתי לך במנהנה, כי אתה מתפלל בו כראוי ואינך מהסיר אף לא אחת אחת, ומתכוין בכוונה הלב בכל מילאה".

האם זהו המקור לטויoli בין הזמנים?

"אברה נא ואראה את הארץ הטובה" (ג, כה)

האור החיים הקד' פירש ש"אברה" הוא לשון העברה בעלמא, ככלומר שימושה התפלל לה, שאף אם נגור עליו שלא יכנס לארץ מכל מקוםTinyan לרשota להיכנס כדי שיכחה לקיים מצות הילך ד' אמות בארץ ישראל, אשר אמרו עליה חז"ל (כתובות קיא, א) "כל הולך ד' אמות בארץ ישראלי יש לו חלק בעולם הבא".

והנה העולם אמרים שרך מי שהולך ד' אמות חדשות בארץ ישראל שלא הולך בהם לפני כן וזכה לבך, אך אם פושע לבתו או בבית הכנסת או לכל מקום שבו הולך כבר איןנו מקיים מצואה זו. וכן רגילים בספר על הגאון רבי יוסוף חיים זוננפלד זצ"ל שהיה נהוג ללבת בכל יום ד' אמות בארץ ישראל טלית פטillum האולין הולך לעולם הבא.

ואם ננים הדברים הרי ש막אן יש סעד וסמרק למנהג המתילים והנופשים בין הזמנים, באמרים שמהדרים לצאת למקומות שונים בארץ כדי לפouse ולדרוך במקומות שביהם לא הללו מעולם, ולזוכה להבטחה זו של ד' אמות חדשות בארץ ישראל. ואולם המעניין במקור האימarah יראה שלא נאמר ד' אמות חדשות" אלא "ד' אמות", וכן דעת מרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שאין מקור לד' אמות חדשות" וכו', וכל מי שהולך ד' אמות בארץ ישראל גם במקום שכבר הולך בו פעמים אין ספר מקיים מצואה זו.

ובעלון דברי שיח (ג'ליון 241) כתוב בשם הרוב קנייבסקי שלא שמענו שיש מצואה לטיליב בארץ ישראל. וכשהשאלוהו האם בשבל זאת היהודי הולך ומתיליל לצורך ברייאות גופו ונפשו יש עניין שיכוח במלblk טילו לשם חיבור ארץ ישראל והוראה לה, השיב הרוב שאין עניין וצורך לומר בכוונך קר בעית שטיפיל ומסיר במקומות שונים בארץ, אלא בשעה הנכנס לארץ או בתחלת עמדו על דעתו וזה שמנעZA בארץ הקודש יכוין לקיים בזה לשם מצאות יישוב ארץ ישראל.

כשהילד אומר לאביו "טל קורה מבין עיניך"

"וישננתם לבנייך וגוי בשבדך ובבלכתך בדורך וגוי" (ו, ז)

הנה קל יותר לאדם לחנן אחרים מלחתך את עצמו. הרבה יותר נהנו לנו, להתקין, לדרוש, ולחזק אחרים [בעיל פה וגם בכתבה...] מאשר להתעסק בעצמיותנו ולתנקן את מידותינו. וחוויל' כבר התבטהו אודות זאת באמרים (חגיגת יד, ב. יבמות טג, ב) "גאה דורש נאה מקיים", ולימודנו בזה שנאה מקיים" הוא תנאי בסיסי ל"נאה דורש".

לאה בת סימי ז'אנו ע"ה

יהודה בן אברהום זל' היד ע"י ר' מאיר
אברהם בן חנניה זל' ע"י ר' מאיר

המנוח מאיר בן עופריה וגנטון צענוני זל'

המנוח רחמים בן יהיא זל'
מרת תהנה בת אשתר מלכה פנדרא ע"ה

יע"ג ר' בנימין בן שלחה זל' סריה בת רחמה ע"ה

ר' שלמה בן שאוס זל' ננדיה בת תאג'ת ע"ה
אהרן בן יהיא זל' רחל בת סאלחה ע"ה
עביה בת רוח ע"ה

מדוע סירב הצדיק רב' מסעודה להעניק את סיורו לבנו הבא סאלי?

"ויאתחנן אל ה' בעת היא לאמור" (ג, כב)

ידעו ומפורט שם רבינו התפלל תקתו תפילות כמנין "ויאתחנן" וכמנין "חפליה" בגימטריה. ובطنיהם יפות כתוב שם השה תפילה בכל יום ג' חמילות, מעשרה בנין שבו מטה מרים ובו נזר ערlio במיריבה של לא נכנס לארץ, עד שנכנטו לרבות מואב לאחר מלחמת סיכון שהיתה בחושש אלול, וחשובו הימים עוליה לחתקתו תפילה.

משה רבינו ידע מהו כוחה של תפילה ועוד המכין היא מגעת, ועל כן אחוי במטה התפללה ולא הרפה עד שהוחרך ה' להפטיקו באמרו "רבך לך אל כל

תוסף דבר אליו עוד בדבר הזה", אך להילוי זה היהת תפילה מתקבלת. ב. והנה התפללה אינה מצוחה טלית פרטית, שכן למולדת היא מהפסוק "ולעבדו בכל לבבם - איזו/i עבודה שהיה לבבovi והוא אומר זו תפילה" (תענית ב, א), וכותב בספר החינוך (מצווה תל) בשם הרמב"ם, שיש כאן שלוב יחורי, כי "ולעבדו" היא מצוחה כלילות הכוללת את כל התורה ואת כל המצוות הכלולות בעבודת ה', אך יחד עם זאת היא גם מצוחה פרטית שצינו הד'"ים פרידלנדר זצ"ל (טיסיות חיים בחונוך עמי 113) שלילוב זה של מצוחה כלילות ופרטית כאחת בא למדנו שהדרך העיקרית לעובdot ה' היא התפללה. כי בתפילה האדם מבטל עצמו בפניו, הוא שופר לפניו את לבו ומתחנן ומקש מלפניו, אף מודה במולדות ה' ומשعبد את עצמו לעובdotו ית'.

ג. ומהו היחס שלנו לתפילה? ח"ל כבר עמדנו על כך באמרים (ברכות ו, ב) "ברום זולט לבני אדם - אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מפולאים בהם", ופירש"י שזו תפילה שעולה למעלה לROMO של עולם אך בני אדם מפולאים בה (וראה נפש החיים ב- יג ובהגה) דהיינו שלב תיבת עוליה למעלה לפועל פועלתה בשורשה העילוין.

וכותב הרב פרידלנדר שהדבר נובע מכך שבתפילה לא די באמירת המיללים בעלמא, כי עברות הכל היל היא, וככזו טעונה ריכחו ובוענה, ועובדת זו אינה פשוטה כל ול עיקר אלא דורשת ריכחו תמיידי ממש כל הזמן בעית התפילה. וכן טמון הקשי הגadol, כי אנו מתפללים כל יום שלוש פעומים, ובכל פעם אורות המיללים הן באוטו נוסח, ובמושך הימים הופך הכל להגל ומצאות אנשים מלומדה. המיללים נפלות מהפה לא כוונה ולא מחשבה ולא כל עבותות הלב, והעקר חסר מראות נסח, ובמושך הימים הופך לכזון בתפילה דורשת חינוך עצמי ועובדת עקיבית, ונפש האדם מטבחה מתעצמת לעשות כן, ומזה גם ש恢יער ביזודו שתפילה היא יסוד עבותות

ה' מוסף מדריליה לקשי זה, והחוצהה היא "ברום זולט לבני אדם"....

ד. הבה נראה כיצד חונך הבבא סאלי זע"א לעבותות התפילה. מסופר שההיוו בבן תשע ב乞ש הבבא סאלי רבי ישראלי אביחזיר מאביו רבי מסעודה רשות להתפלל בסידורו. אך אביו אמר לו: "דע לך קושש כי אם מקפיד לך רשותה מתוך הסיור כל מילאה ומילאה בכוונה. אני חושש כי אם לא תקייד עלה כל הנוגנות התפילה של תבע אותו הסיור לדין על השוואצאיו מרשותיו".

אך הבן הצדיק שעתיד היה להאיר את העולם בתורתו וקדושתו, הפער באב למסור לרשותו את הסיור והוא בטיבו של לא יחשיר אף אותן

"הקבלה הראשוונה קיבלוני על עצמי ביום החותמי, שלא לדרוש מashihi מה שאני לא דורש עצמי. החלטה חיה אוותי/agduot ולבסוף, כי חפצתי לדרשו ממנה כל מיני דברים, אך אין כתבו זאת כשאני בעצמי איננו עומד בך? וכך לנאלץ לתקן ולהשתפר בעצמי, וזה רומם אוויות".

"**קבלה שניה** קיבלתה ביום שנולדبني הבכור, שלא לדרשו מיידי מה שאני דורש עצמי. זה חייב אותו לגדל. ולדוגמא, עד שנולד בני הבכור היה מדבר בשעת התפללה, אך כיוון שאני מועוני גדל ילד בסוגנון הזה, הרו' שמיום שבני נולד אף אדם לא ראה אותו מדבר בתפללה. והנה השתפרתי בזכות הקבלה שלו".

"**קבלה שלישיית** הייתה עשוות את הכלול וקיבלו נושא חינוך כמיגיד שיעור בישיבה קטנה, וקיבלו עלי עצמי לא לדרשו מתלמידיהם מה שאני נודע עצמי. החלטה זו אילצה אותו בעקבות מעשה שהיה להשתנות ולגדלו".

ונך היה המעשה, בישיבה הקטנה שבה למד לא היה משגיח, ותקיד ההשגה התחלק בין הרמים בתורות. ובאחד הימים כאשר הtorsה היה שלו, לפטע באמצעות סדר הלימוד קמו עבר הchoolונות כדי לראות מה קורה, וראה שברחוב הר"מ הנ"ל הלך אל עבר הchoolונות לאיטה שירה עצאית ענקית, טקדים גומשיים לתותחים וחילום, שמהה ושוען לבחרום... אלא מה שתקיד להחזר את התלמידים לסטודנט אל הגמורא.

אר לפטע נזכר בקבלה שלו ושאל את עצמו "איזה היהי באן בבי המדרש לבד לא התלמידים האם היהי נשאர לעמוד ליד הchoolון או חוזר לטנدر?... הרו' אני מביר את עצמי בוודאי היהי נותר ליד הchoolון...". ונך חشك את שפתוי ולא רשם מטלמידיו מה שאינו דרש מעצמו. מאידך הרו' זה תפסו לשמרו על הסדר ולדאוג לכך שהבחורים ישבו למקומותיהם ולא יתגוזדו סביב הchoolונות. ונך עמד והתחבט שעשה אורכה, כיצד עלו לנוhnog, האם לדבוק בקבלה ולמעול בתפקido, או לשמר על הסדר ולהפר בך את הקבלה.

בסופו של דבר בgebraה המחויבות לקבלה על פניהם מהחויבות לתפקיד, והוא חור למקומו ולא העיר לבחרום כלל, אלא שמלחרת כאשר הגיע ראש הישיבה, ניגש הר"ם אליו וביקש שהחדש יקיים שכרע עקב המעליה בתפקיד.

אר הסיפור לא הסתיים באן, כי מאותו יום ואילך הוא החל לעבוד על עצמו להגיע למצב שכזה שם תעבור שוב שירה והוא יהיה ליד הגمراה לא יקום ממוקמו וימשיך ללמידה, אך שבעטם הבאה שתחולף שירית הנגשיים והטנקים סמור ליישבה יכול לקרוא לתלמידו לחזור למקוםותיהם. והוא "נאה דרוש ונאה מקיים", ומאים כוה רואי וכדי לחתת דוגמא, ובודאי שדבריו עשרים פירות בלב תלמידיו.

משיציו שני של התינוק

"ושננתם לבניך" (שם)

המפרשים דקדקו למה לא חbetaה התורה "ולמדו תבניך". ובסטר 'אור החמה' תירץ על פי דברי הגמ' במסכת סוכה (מג, א) "תינוק יודע לדבר אביו מלמדו תורה קריית שמע". וממצא ראשית החיבור למד את בנו תורה והוא מיד כאשר יתרת התינוק לדבר. וידוע שדיבור התינוק בא בשם חילום שניין לצמותו. ולרך נקט בכתב השוננתם לבניך", שהוא מלשון שניין, לרמזו שאשר יציצו שני התינוק מיד חלה על האב מצוחה למדרו תורה וקריאת שמע.

העלון נכתב ונערך בס"ד ע"י הרוב ראובן גולן. ניתן להזין לשיחות חזוק והשכפה וחידושים לפרשת השבוע מאה המשchter בעמדות ובאותו קו הלשון, או בטלי' 001-48-2-1-1. או 8* ואמרו את שם המרצה והקש-1-1].

לקבלת העloon בדוא"ל כדי שבוע שלח הודעה לא rg5740@gmail.com

**המעוניינים להקדиш ולהתרום להפעת העلون, וכן
לסייע בהפעתו ברוחבי הארץ
יפנו בטלי' 9452903, או בפקס 9452903-08.**

ובפניטות הטסהה לבר היא מפני שחסרה בכך דוגמא אישית, כי הבן או התלמיד יכול לטען בלבו [וואלי גם בפיו...]. ככל האב או המהן "TEL קורה מבין עיניך". אך לדברי רבינו האלשייך בפרשנו טמן בך הרבה יותר, כי הדברים הנאמרים על ידי מי שהוא אכן נזהר בהם חקה עליהם שלא יעשו פvio ולא יצא מהם כל תועלתה והונאותה.

ב. והא לך לשונו החזב של האלשייך בפרשנו ל'וישננתם לבניך וברמתם בסבתק בביתך ובכרכך בדורך ובשובך ובគומך: "בשים לב אל מילת ווישננתם לבניך, ולא אמר ולמדתם. יהה הדעתן, כי בא ללמד דעת כל חכם לב מלמד תורה ומוסר, שהיה זה כל גדול ובכל נפש, או לבתי היכנס פיהם בלב שומעים לשמר ולעשות בכל לב ובכל נפש ורבו לפניו היכנס רק לשמע איזונים ואחריו כן היה הדברים הם רפויים בידם, הנה זהה הדבר תלי, כי כל גדול בידם, כי אין היה הילוכו מוכחה אשר ממנה יצא כן היה המלמד או ומהנוותו אשר קרוב לבו, בן מהלב נסעו وعد לב שומעים ילבו, ושם יגנוו המוכיחה מקרוב לבו, אהם אשר יוצאים לא יהיה מקרוב לשמר ולעשות בכל מאמץ כל. אך אם אהם אשר לא יהיה מקרוב לבו ובעלם לא פה ודבר, גם בלביהם לאזוני שומעים בחוץ ימערו, ופברי בישון".

"זהה מאמרו יתברך והוא הדברים האלה אשר אנכי מצור וגוי. ככלומר, הלא עליך מוטל ללמד לבניך תורה ואחותה ה', בכל לב ובכל נפש ובכל מדרא אשר צוית עליך. אך דע איפא, כי למען יהיו דבריך שנוננים ליבנס לבב בניך, ציריך תחילת שתקבלם אתה על עצמן בכלך ובשוני יציריך, ואו במדרא את בניך, יפלשו הדברים ויכנסו בקרוב לךם. וזהו "יהו הוו" הדברים האלה על לבך" תחלה, ואחריו כך "וישננתם לבניך". שייחיו בחיצים שנונים לפlesh נתיב מאזינים להן קרב לךם. ועל כן לא אמר ולמדתם לבניך".

אי אפשר לו לאב לטperf ולדבר באוני בנו על כמה חשוב לימוד תורה בשעה שהוא אינו מקפיד על קביעת עתים לتورה, ומברך קריאה בעיתון או כל שימוש אחר על פניו שיעור גראד, למדר ולחתיק לנער "ולמדתם לבניך", למדרנו שחינוך אינו לימודי גראד, שתהאה אתה בעצם שיעור שיעשה לך או אחרת, אלא "וישננתם", שתהאה אתה בעצמך שעשה את המעשים אשר עליהם הנך מלמדך, ועל ידי לך בגדר "וישננתם", כלומר בבחינת חיצים שנונים שהולכים אל המטרה וועושים פריך, ואך דייבורך יהיו שנונים ויישו פירוט.

ג. ובעליו המוסר והסיפוף, שכן פתח כתבון בבן "וישננתם לבניך", וסימם באב "שבתapk בביתך ובכרכך בדורך" וגוי), אף שלכראה היה לו לומר "שבתapk בbibthim, ובבלכתם בדורך, ובשובם ובគומם", כי בחינוכם עסוקן. אלא שבחה המשיך כתבון את הקן הנ"ל, והשミニינו שרך אב שהוא בעצמו חי ונושם תורה בית ומחוצה לו, ביום ובלילה, בין אם הוא אברך שעוסק בתורה כל היום, ובין אם עוסק בפרנסתו אך עינוי נשואות כל היום לשיעור התורה היומי שנutan לו חיות וסיפוק רוחני. רק אב כזה, ישפיעו דבריו ויכנסו בלב הבנים, ואף הם ילכו בדרכו ויחיו וינשמו רק תורה.

הבחורים התגודהו סביב הchoolונות והבאיות בשיעור התנקים אף הרבה לא העיר מאומה...

ההנחה הנ"ל של "נאה דרוש נאה קיים" הנדרשת מכל אב ומבחן עומדת במרקeo הסיפור המופלא דליהן אשר שמעתי מהרב נחום דיאמנט שליט"א, אודות תלמיד חכם אחד שמספר לו את הדברים הבאים.

"הרבה תורה קיבلت מרבותי, הרבה למדתי ורבות רכשתי עוד בבית הורי, וייתר מכל מה שלמדתי וקיבلتי גדרתי וצמחי משלוש קובלות שקיבלת עלי עצמי".

העלון נכתב ונערך בס"ד ע"י הרוב ראובן גולן. ניתן להזין לשיחות חזוק והשכפה וחידושים לפרשת השבוע מאה המשchter בעמדות ובאותו קו הלשון, או בטלי' 001-48-2-1-1. או 8* ואמרו את שם המרצה והקש-1-1].

לקבלת העloon בדוא"ל כדי שבוע שלח הודעה לא rg5740@gmail.com

**לזכר יוסף בן דוד וצynthia שלומי זל ע"י בנו ר' יאיר שלומי הי"ז♦
מולכה מולוק בת מאנואר ע"ה♦**

לע"נ המנוח שלמה אדרוזון בנו אלין האטול זל♦ דנייאל בנו שמואל ורבקה אליהו זל♦ גدعון בנו רחל נעמן זל♦

אריה חי בן יוסף נהרי זל♦
מרמים בת יהיא אשollow ע"ה
פאול בנו כהה (ע"י לביא שלום)

שושנה (בדיה) בת גוסנה ע"ה
נעמי בת רינה (רינה) ישעה ע"ה
שלמה בנו עלייה זכרי זל ע"י אבטבול

מיכאל בנו לאה רגב זל ע"י סלה
אסטר בת אסתרה אניגר ע"ה
זהבה בת מננה פניה כובו ע"ה